

KOMMISSORIUM FOR DEMOKRATIEKSPERIMENTARIUM

Januar 2014

<p>Baggrund</p>	<p>Kommunernes rolle i udviklingen af velfærdssamfundet og samspillet med borgere og virksomheder er under forandring. Vi skal i de kommende år bidrage til at finde gode løsninger på store udfordringer indenfor f.eks. bosætning, vækst, klima, sundhed og uddannelse – indenfor en økonomisk ramme som ikke vokser og i en tid, hvor mange mennesker ikke oplever at være en del af et fællesskab. En ny og offensiv innovationsdagsorden kræver politisk lederskab og nyt samarbejde med mange aktører, herunder ikke mindst borgere, virksomheder og andre private og offentlige samarbejdspartnere.</p> <p>I juni 2013 tiltrådte Holbæk Byråd derfor den politiske aftale 'Holbæk i fællesskab'. Aftalen sætter retning for, hvordan politikerne ønsker at arbejde sammen i den næste byrådsperiode. Den politiske ledelse af kommunen skal styrkes, så byrådspolitikerne har de bedste vilkår for at skabe gode løsninger sammen med andre.</p> <p>Ét af flere elementer i aftalen er politisk dialog og samarbejde med borgere og virksomheder: Mere – med flere. Her lægges sporene ud for Demokratiekperimentariet, som skal udvikle og lære nye måder at arbejde sammen med flere og nye aktører for at skabe et stærkt og fornyet grundlag for fremtidens dialog, samarbejde og lokaldemokrati. Byrådet har ikke selv alle svar på de udfordringer, vi står overfor - og vi har brug for alle gode kræfter. 'Holbæk i fællesskab' er derfor en åben invitation til at bidrage til udviklingen af Holbæk Kommune.</p> <p>Holbæk Kommune har lang tradition for lokaldemokrati, for en bred og folkelig deltagelse i samfundslivet og samfundsdebatten. Det engagerede medborgerskab er stærkt i Holbæk Kommune og er samtidigt en del af svaret på vores udfordringer. Erfaringerne fra 'Dialogmodellen', som blev skabt og udviklet fra 2005 til 2013 samt fra andre veje til dialog og samarbejde mellem borgere, virksomheder og politikere, indgår som vigtige dele af fundamentet for Demokratiekperimentariet.</p>
<p>Sammenhæng med politiske prioriteringer</p>	<p>Sammenhæng med byrådets vision</p> <p>Demokratiekperimentariet ligger i direkte forlængelse af intentionerne i byrådets vision 'Der er noget, vi skal, og der er noget, vi vil!' fra maj 2010. I visionen fremhæves vigtigheden af at engagerede borgere deltager i at skabe virksomme lokalmiljøer, et aktivt foreningsliv og frivillige indsatser. Holbæk Kommune skal tage initiativer, der fremmer lysten til involvering og skal desuden være en aktiv medspiller, der bakker op om borgernes egne initiativer. Vi skal skabe dialog på mange måder og sammen med borgerne fortsat udvikle kommunen som et samlet fællesskab.</p>

	<p>Sammenhæng med udviklingsstrategien</p> <p>Holbæk Kommunes Udviklingsstrategi vedtaget i april 2012 udstikker 8 pejlemærker for den fremtidige udvikling. Ét af pejlemærkerne er Engageret medborgerskab, hvor det fremhæves at god dialog er nødvendig for at give borgerne mulighed for at tage medansvar for kommunen. Borgerne skal være med, både når hverdagens mange beslutninger skal træffes og når retningen for kommunens langsigtede udvikling skal angives. Vi skal videreudvikle vores stærke tradition for lokaldemokrati, så flere borgere får lyst til at deltage.</p>
<p>Projektets overordnede formål</p>	<p>Det overordnede formål med Demokratiexperimentariet er at udforske og afprøve forskellige metoder til dialog, samarbejde og lokaldemokrati og derigennem skabe et solidt grundlag for byrådets beslutninger om nye modeller for fremtidens demokrati i Holbæk Kommune.</p> <p>Demokratiexperimentariet skal give ny indsigt i og erfaringer om bl.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dialog om politisk retning Hvordan styrker vi dialogen mellem byråd og borger, virksomheder m.fl. om fremtidens udfordringer og politiske pejlemærker? • Innovation og udvikling af den kommunale opgaveløsning Hvordan udvikler vi sammen med borgere, virksomheder m.fl. nye og bedre måder at løse de kommunale opgaver på? • Understøttelse af det lokale initiativ Hvordan fremmes borger- og virksomhedsdrevne projekter gennem samarbejde og partnerskaber med kommunen? <p>Demokratiexperimentariet arbejder løbende med vidensdeling, så gode erfaringer med dialog- og samarbejdsmetoder kan bringes i anvendelse undervejs i projektet. Demokratiexperimentariet afsluttes desuden med en erfaringsrapport og en række anbefalinger til byrådet vedrørende fremtidens dialog, samarbejde og lokaldemokrati.</p>
<p>Beskriv idéen og hvilken forandring projektet skal skabe</p>	<p>Demokratiexperimentariet skal give os viden om og konkrete erfaringer med, hvordan vi kan styrke det engagerede medborgerskab og levende lokaldemokrati i Holbæk Kommune. Det er ønsket, at der skabes en kultur, hvor politikere og borgere løbende er i tæt dialog og indgår i samarbejder om udvikling af Holbæk Kommune, som et godt sted at være. Et sted, hvor politikerne ved, hvad borgerne mener, hvor borgerne har indflydelse på de politiske beslutninger, og hvor politikerne som en selvfølge indtænker borgerne som en aktør i beslutninger og udvikling af nye løsninger.</p> <p>Derfor skal Demokratiexperimentariet sammen med byråd og borgere igangsætte aktiviteter, der understøtter dialog, samarbejde og lokaldemokrati. Samtidig skal Demokratiexperimentariet inspirere til og understøtte Holbæk Kommunes administration i at indtænke, udvikle og dele gode erfaringer med dialog og samarbejde i planlægning og udførelse af kommunens opgaver og aktiviteter.</p>

Eksempler på aktiviteter igangsat af Demokratiexperimentariatet kunne være:

- Emnebaserede topmøder, konferencer og lignende
- Elektroniske dialog- og debatmetoder
- Borgerbudgetter, hvor borgerne selv prioriterer midlerne indenfor f.eks. et fagfelt, et geografisk område eller mellem projektideer

Eksempler på aktiviteter, hvor Demokratiexperimentariatet kunne have en inspirerende og erfaringsopsamlende rolle:

- Udvikling af samarbejdet mellem forældrebestyrelser og Holbæk Kommune på dagtilbudsområdet
- Holbæk Arena-projektet, hvor samarbejde med foreninger, virksomheder, borgere m.fl. spiller en stor rolle
- Projekt Digital Post, som handler om at alle borgere fra 1. november 2014 skal have en digital postkasse. Kan fx der etableres 'borger-til-borger' undervisning, it-workshops i aktivitetscentre el.lign.?

Iværksættelse af Demokratiexperimentariatet betyder, at dialogen mellem borgere og politikere skal ske på nye måder. De hidtidige halvårslige dialogmøder mellem politiske dialogudvalg og lokalfora fortsætter ikke, men det betyder ikke at dialogen forsvinder. Den skal blot finde en ny form, hvor udfordringen, opgaven eller projektet er mere i centrum fremfor den brede dagsorden med megen information og mindre samskabelse. Dialogen mellem de lokale ildsjæle og politikerne skal finde sted både omkring lokale problemstillinger, emner der går på tværs af lokalområder og i regi af de politiske fagudvalg. Og de gode erfaringer, med at politikerne ved selvsyn oplever de lokale forhold, skal bruges aktivt. Udvalgsmøder kan f.eks. afholdes i lokalområderne, der kan arrangeres fag-ekskursioner og politikerne kan deltage i lokale debatmøder.

Demokratiexperimentariatet har en særlig opgave med at opsamle læring fra 'eksperimenterne' og bringe den nye viden i spil.

Demokratiexperimentariatet skal bidrage til:

- At byrådspolitikerne styrkes i deres rolle som kommunens politiske ledere gennem øget viden om borgeres og virksomheders holdninger og bevæggrunde, oplevelser, ønsker og behov.
- At mange borgere og virksomheder er involveret i byrådets politiske overvejelser, og at borgene oplever, at dialogen med kommunen er meningsfuld.
- At administrationen styrkes i evnen til at indgå i dialogbaseret samarbejde så både konkrete beslutninger og fremtidens velfærdsopgaver udvikles i et samarbejde mellem borgere, byråd og administration.
- At Holbæk Kommune har rollen som hjælper og samarbejdspartner for engagerede medborgere og andre aktører, som ønsker at realisere gode ideer og initiativer

Det er disse fire elementer, vi kigger særligt efter, når vi iværksætter og opsamler viden fra 'eksperimenterne' i Demokratiexperimentariatet.

	<p>Lokalforumkonsulenterne fortsætter deres virke og lokalområdernes mulighed for at invitere byrådets politikere til dialog fastholdes. Lokalforumkonsulenterne sikrer, at lokalområderne er bekendt med muligheden.</p>
Tidsramme	<p>Demokratiexperimentariatet arbejder i første halvdel af byrådsperioden, dvs. over en 2-årig periode i 2014-2015.</p> <p>Demokratiexperimentariatet sikrer, at der sker dialog med borgere og lokalområder allerede i første halvår af 2014. Inden sommerferien fremsætter Demokratiexperimentariatet forslag til byrådet om dialogen med lokalområderne.</p> <p>Byrådet skal inddrages i Demokratiexperimentariatets arbejde mindst to gange årligt f.eks. via byrådets temamøder og skal i øvrigt holdes orienteret om væsentlige aktiviteter i experimentariatet.</p>
Beslutningskompetence/organisering	<p>Projektudvalget</p> <p>Demokratiexperimentariatet ledes af et politisk projektudvalg, som har ansvar for at skabe aktivitet og fremdrift. Projektudvalget indstiller til byrådet, som har den endelige beslutningskompetence. Formand (byrådspolitiker) og medlemmer af projektudvalget (byrådspolitikere og eventuelt eksterne aktører) udpeges i forbindelse med konstituering af det nye byråd.</p> <p>Administrativ organisering</p> <p>Der nedsættes en administrativ styregruppe, som har ansvar for at sikre sammenhæng med kommunens øvrige udviklingsaktiviteter. Formand for den administrative styregruppe (direktør) refererer til det politiske projektudvalg.</p>
Økonomi	<p>Demokratiexperimentariatet forventes at trække på medarbejderressourcer i Strategi & Analyse og de øvrige stabsfunktioner, i de afdelinger, der involveres i at gennemføre 'eksperimenter' samt hos borgere og virksomheder m.fl., der deltager i aktiviteterne.</p> <p>Der vil være økonomiske udgifter til gennemførelse af aktiviteter i form af f.eks. mødeforplejning, oplægsholdere, it-understøttelse mv. Der er ikke udarbejdet et budget, idet Demokratiexperimentariatets aktiviteter endnu ikke er identificeret. Projektudvalget indstiller til byrådet, efterhånden som aktiviteterne bliver konkrete og kan budgetteres.</p>
Interessenter	<p>Demokratiexperimentariatet skal involvere råd, nævn, brugerbestyrelser, foreninger, lokalfora, virksomheder, borgere m.fl. samt kommunens egne ledere og medarbejdere. Involveringen skal tænkes bredt så flere og nye grupper af aktører kommer på banen – også nogle af de grupper som sjældent deltager i traditionelle borgermøder i aftentimer f.eks. børnefamilier, unge, erhvervsdrivende og borgere med anden etnisk baggrund end dansk.</p> <p>Demokratiexperimentariatet skal opsøge og inddrage erfaring og viden om dialog, samarbejde og lokaldemokrati fra både ind- og udland.</p>